

Istungidokument

B9-0490/2023

4.12.2023

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 112 lõigetele 2 ja 3

komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud rapsi Ms8, Rf3 ja Ms8 × Rf3 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D092595/03 – 2023/2995(RSP))

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

Vastutavad parlamendiliikmed: Martin Häusling, Anja Hazekamp, Sirpa Pietikäinen, Günther Sidl

Euroopa Parlamendi resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud rapsi Ms8, Rf3 ja Ms8 × Rf3 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D092595/03 – 2023/2995(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni rakendusotsuse eelnõu, millega pikendatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud rapsi Ms8, Rf3 ja Ms8 × Rf3 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise luba (D092595/03),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1829/2003¹, eriti selle artikli 11 lõiget 3 ja artikli 23 lõiget 3,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes)² artikleid 11 ja 13,
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 15. märtsil 2023. aastal vastu võetud ja 23. aprillil 2023. aastal avaldatud arvamust³,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, milles esitatakse vastuväiteid geneetiliselt muundatud organismide (edaspidi „GMOd“) kasutamiseks lubade andmisele⁴,

¹ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

² ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

³ EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni teaduslik aramus, mis käsitleb geneetiliselt muundatud rapsi Ms8, Rf3 ja Ms8 × Rf3 hindamist turule laskmise loa kehtivuse pikendamise eesmärgil vastavalt määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (taotlus EFSA-GMO-RX-024). EFSA Journal 2023;21(4):7934 <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.7934>.

⁴ Euroopa Parlament võttis kaheksandal ametiajal vastu 36 resolutsiooni, milles esitatakse GMOde kasutamiseks lubade andmisele vastuväiteid. Lisaks sellele on parlament üheksandal ametiajal vastu võtnud järgmised resolutsioonid:

- Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 202, 28.5.2021, lk 11).
- Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud sojauba A2704-12 (ACS-GMØØ5-3) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 202, 28.5.2021, lk 15).
- Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks, kolm või neli MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 ja DAS-40278-9 ühekordset transformatsiooni, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 202, 28.5.2021, lk 20);

– võttes arvesse kodukorra artikli 112 lõikeid 2 ja 3,

- Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud puuvilla LLCotton25 (ACS-GH001-3) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 208, 1.6.2021, lk 2);
- Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 89788 (MON-89788-1) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 208, 1.6.2021, lk 7);
- Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ja alakombinatsioone MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ning NK603 × DAS-40278-9 sisaldavaid, nendest koosnevaid või nendest valmistatud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 208, 1.6.2021, lk 12).
- Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks, kolm, neli või viis Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 ja GA21 ühekordset transformatsiooni, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 208, 1.6.2021, lk 18).
- Euroopa Parlamendi 14. mai 2020. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87708 × MON 89788 × A5547-127 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 323, 11.8.2021, lk 7).
- Euroopa Parlamendi 11. novembri 2020. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks või kolm MON 87427, MON 89034, MIR162 ja NK603 ühekordset transformatsiooni, ja millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni rakendusotsus (EL) 2018/1111, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 415, 13.10.2021, lk 2).
- Euroopa Parlamendi 11. novembri 2020. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud sojauba SYHT0H2 (SYN-000H2-5) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 415, 13.10.2021, lk 8).
- Euroopa Parlamendi 11. novembri 2020. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks, kolm või neli MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 ja NK603 ühekordset transformatsiooni, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 415, 13.10.2021, lk 15).
- Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2020. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 445, 29.10.2021, lk 36).
- Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2020. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks või kolm MON 87427, MON 89034, MIR162 ja MON 87411 ühekordset transformatsiooni, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 445, 29.10.2021, lk 43).
- Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2020. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MIR604 (SYN-IR604-5) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa

– võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni

- Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 445, 29.10.2021, lk 49).
- Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2020. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 88017 (MON-88017-3) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 445, 29.10.2021, lk 56).
- Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2020. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 (MON-89034-3) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 445, 29.10.2021, lk 63).
- Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2021. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud puuvilla GHB614 × T304-40 × GHB119 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 474, 24.11.2021, lk 66).
- Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2021. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MZIR098 (SYN-00098-3) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 474, 24.11.2021, lk 74).
- Euroopa Parlamendi 7. juuli 2021. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba DAS-81419-2 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 99, 1.3.2022, lk 45).
- Euroopa Parlamendi 7. juuli 2021. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba DAS-81419-2 × DAS-44406-6 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 99, 1.3.2022, lk 52).
- Euroopa Parlamendi 7. juuli 2021. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 lasta turule geneetiliselt muundatud maisi 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 ning geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks või kolm 1507, MIR162, MON810 ja NK603 transformatsioonidest, sisaldavaid, neist koosnevaid või valmistatud tooteid (ELT C 99, 1.3.2022, lk 59).
- Euroopa Parlamendi 7. juuli 2021. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi Bt11 (SYN-BT011-1) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 99, 1.3.2022, lk 66).
- Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2022. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud sojauba GMB151 (BCS-GM151-6) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 342, 6.9.2022, lk 22).
- Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2022. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud puuvilla GHB614 (BCS-GH002-5) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 342, 6.9.2022, lk 29).
- Euroopa Parlamendi 9. märtsi 2022. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud puuvilla GHB811 (BCS-GH811-4) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 347, 9.9.2022, lk 48).
- Euroopa Parlamendi 9. märtsi 2022. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud rapsi 73496 (DP-073496-4) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 347, 9.9.2022, lk 55).
- Euroopa Parlamendi 6. aprilli 2022. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87769 × MON 89788 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja

ettepanekut,

- A. arvestades, et 8. veebruaril 2021 esitas Saksamaal asuv äriühing BASF SE Ameerika Ühendriikides asuva äriühingu BASF Agricultural Solutions Seed US LLC nimel komisjonile taotluse pikendada geneetiliselt muundatud rapsi Ms8, Rf3 ja Ms8 × Rf3 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise luba;
- B. arvestades, et 26. aprillil 2023 esitas EFSA heakskiitva teadusliku arvamuse;
- C. arvestades, et geneetiliselt muundatud raps on muudetud glufosinaadi suhtes tolerantseks;

Lisaherbitsiidi käsitleva hinnangu puudumine

- D. arvestades, et komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 503/2013⁵ nõutakse selle hindamist, kas eeldatavad põllumajandustavad mõjutavad uuritud näitajate tulemust; arvestades, et rakendusmääruse kohaselt on seeritüüline herbitsiiditolerantsete taimede puhul Euroopa Parlamendi 23. juuni 2022. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 lasta turule geneetiliselt muundatud maisi DP4114 × MON 810 × MIR604 × NK603 ning geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks või kolm DP4114, MON 810, MIR604 ja NK603 transformatsioonidest, sisaldavaid, neist koosnevaid või valmistatud tooteid (ELT C 32, 27.1.2023, lk 6).
- Euroopa Parlamendi 23. juuni 2022. aasta resolutsioon komisjoni 19. mai 2022. aasta rakendusotsuse (EL) 2022/797 kohta, millega lubatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1829/2003 lasta turule geneetiliselt muundatud maisi NK603 × T25 × DAS-40278-9 ja selle alamkombinatsiooni T25 × DAS-40278-9 sisaldavad, sellest koosnevad või sellest valmistatud tooted (ELT C 32, 27.1.2023, lk 14).
 - Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2022. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud sojauba A5547-127 (ACS-GM006-4) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turulelaskmise luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 177, 17.5.2023, lk 2).
 - Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2023. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud rapsi MON 94100 (MON-94100-2) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0063).
 - Euroopa Parlamendi 11. mai 2023. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud puuvilla 281-24-236 × 3006-210-23 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0202).
 - Euroopa Parlamendi 12. septembri 2023. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 87419 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0307).
 - Euroopa Parlamendi 12. septembri 2023. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi GA21 × T25 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0308).
 - Euroopa Parlamendi resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × MIR162 × NK603 × DAS-40278-9 ja üheksat alakombinatsiooni sisaldavaid, neist koosnevaid või valmistatud tooteid (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0337).
 - Euroopa Parlamendi 3. oktoobri 2023. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MIR162 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turulelaskmise luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 ning muudetakse komisjoni rakendusotsuseid (EL) 2016/1685, (EL) 2019/1305 ja (EL) 2019/2087 etalonainete osas (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0338).

- E. arvestades, et valdavat osa geneetiliselt muundatud kultuuridest on geneetiliselt muundatud nii, et need on tolerantsemad vähemalt ühe herbitsiidi suhtes, mida saab kasutada kogu geneetiliselt muundatud kultuuri kasvatamise ajal, ilma et taimed sureksid, nagu juhtuks herbitsiidide suhtes mittetolerantsete kultuuride puhul; arvestades, et mitu uuringut näitab, et herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud kultuuride kasvatamise tõttu hakatakse rohkem kasutama lisaherbitsiide, seda peamiselt herbitsiiditolerantse umbrohu tekke tõttu⁶;
- F. arvestades, et herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud kultuuride puhul sõltuvad põllumajandustootjad umbrohutõrjesüsteemist, mis põhineb suurel osal või täielikult herbitsiididel, nõudes neilt geneetiliselt muundatud seemnete eest lisatasu, mis on õigustatud ainult siis, kui selliseid seemneid ostvad põllumajandustootjad kasutavad ka lisaherbitsiide; arvestades, et geneetiliselt muundatud rapsi kasvatavate põllumajandusettevõtjate suurem sõltuvus dikambast kiirendab dikambaresistentse umbrohu teket ja levikut ning suurendab seega veelgi vajadust herbitsiidide kasutamise järele, tekitades olukorra, kus nendest loobuda on keeruline; arvestades, et selle tagajärjel suureneb herbitsiidide liigsest kasutamisest tingitud kahjulik mõju mulla seisundile, vee kvaliteedile ning maapealsele ja -alusele elurikkusele, samuti suureneb inimeste ja loomade kokkupuude nendega, võimalik et ka toidus ja söödas leiduvate herbitsiidijääkide suurenemise tõttu;
- G. arvestades, et geneetiliselt muundatud taimede herbitsiidijääkide ja neis leitud metaboliitide hindamist ei loeta EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni (EFSA GMO komisjoni) pädevusse kuuluvaks ning seetõttu ei ole seda GMOde loamenetluse osana ette võetud;
- H. arvestades, et seega suureneb herbitsiidide liigsest kasutamisest tingitud kahjulik mõju mulla seisundile, vee kvaliteedile ning maapealsele ja -alusele elurikkusele, samuti suureneb inimeste ja loomade kokkupuude nendega, võimalik et ka toidus ja söödas leiduvate herbitsiidijääkide suurenemise tõttu;
- I. arvestades, et EFSA GMO komisjon ei võtnud GMOde ohutuse hindamisel arvesse nende taimede kasvatamise tegelikke tingimusi, sealhulgas tegelikult kasutatavaid suuri herbitsiidide koguseid, täiendavate herbitsiidide pihustamise jääke ega intensiivsema pihustamise mõju taime üldisele koostisele;
- J. arvestades, et glufosinaat on klassifitseeritud kategooria 1B reproduktiivtoksiliseks aineks ning seetõttu kehtivad selle suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ)

⁵ Komisjoni 3. aprilli 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 503/2013, mis käsitleb loa taotlemist geneetiliselt muundatud toidule ja söödale Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaselt ning millega muudetakse komisjoni määrusi (EÜ) nr 641/2004 ja (EÜ) nr 1981/2006 (ELT L 157, 8.6.2013, lk 1).

⁶ Vt näiteks S. Bonny artiklit „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact“ (Geneetiliselt muundatud herbitsiiditolerantset kultuurid, umbrohi ja herbitsiidid: ülevaade ja mõju), Environmental Management, jaanuar 2016, 57(1), lk 31–48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738>, ja C. M. Benbrook „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years“ (Geneetiliselt muundatud põllukultuuride mõju pestitsiidide kasutamisele USAs – esimesed kuusteist aastat), Environmental Sciences Europe, 28. september 2012, kd. 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>.

nr 1107/2009⁷ sätestatud piirkriteeriumid; arvestades, et glufosinaat oli liidus kasutamiseks heaks kiidetud ajavahemikuks, mis lõppes 31. juulil 2018;

Sidusrühmade märkused

- K. arvestades, et sõltumatu teadusasutuse üksikasjalikus analüüsis jõuti järeldusele, et EFSA arvamus tuleb tagasi lükata suurte vigade ja oluliste lünkade ning uute tõendite tõttu, mis näitavad, et EFSA arvamus ei ole lõplik;

Liidu rahvusvaheliste kohustuste täitmine

- L. arvestades, et õigusega toidule tegeleva Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) eriraportööri 2017. aasta aruandes leiti, et eelkõige arengumaades on ohtlikel pestitsiididel tervisele laastav mõju⁸; arvestades, et ÜRO kestliku arengu eesmärgi 3.9 abil soovitakse 2030. aastaks oluliselt vähendada selliste surmade ja haiguste arvu, mille on põhjustanud ohtlikud kemikaalid ning õhu, vee ja pinnase reostus ja saastumine⁹; arvestades, et geneetiliselt muundatud rapsi impordi lubamine suurendaks nõudlust selle dikambaga töödeldava kultuuri järele ning seeläbi ka kolmandates riikides töötajate ja keskkonna kokkupuudet sellega; arvestades, et töötajate ja keskkonna suurema kokkupuute oht on herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud kultuuride puhul eriti murettekitav, kuna kasutatavate herbitsiidide kogused on suuremad;
- M. arvestades, et liidul kui ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osalisel on kohustus tagada, et tema jurisdiktsioonis või kontrolli all toimuv tegevus ei kahjustaks teiste riikide keskkonda¹⁰;
- N. arvestades, et määruses (EÜ) nr 1829/2003 on sätestatud, et geneetiliselt muundatud toit ega sööt ei tohi avaldada kahjulikku mõju inimeste või loomade tervisele ega keskkonnale, ning nõutakse, et komisjon võtaks oma otsuse koostamisel arvesse kõiki liidu õigusaktide asjakohaseid sätteid ning teisi kõnealuse küsimusega seotud õiguspäraseid tegureid; arvestades, et need õiguspärased tegurid peaksid hõlmama liidu kohustusi, mis tulenevad ÜRO kestliku arengu eesmärkidest, Pariisi kliimakokkuleppest ja ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioonist;

Ebademokraatlik otsustamine

- O. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises taime-, looma-, toidu- ja söödakomitees 3. juulil 2023 toimunud hääletuse tulemusel arvamus ei esitatud, mis tähendab seda, et loa andmise ettepanek ei saanud liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamust;
- P. arvestades, et komisjon tunnistab, et ta võtab GMOdele loa andmise otsused jätkuvalt vastu ilma seda toetava liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamuseta, mis on

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

⁸ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>.

⁹ <https://indicators.report/targets/3-9/>.

¹⁰ Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni artikkel 3: <https://www.cbd.int/convention/articles/?a=cbd-03>.

tootelubade puhul üldiselt väga suur erand, kuid muutunud geneetiliselt muundatud toidule ja söödale lubade andmise otsustamisel normiks, ning peab seda asjaolu problemaatiliseks;

- Q. arvestades, et Euroopa Parlament võttis oma kaheksandal ametiajal vastu 36 resolutsiooni, milles väljendatakse vastuseisu toiduks ja söödaks mõeldud GMOde turule laskmisele (33 resolutsiooni) ning GMOde kasvatamisele liidus (kolm resolutsiooni); arvestades, et üheksandal ametiajal on Euroopa Parlament juba vastu võtnud 36 vastuväidet GMOde turuleviimise kohta, arvestades, et liikmesriikidel ei olnud nendele GMOdele lubade andmiseks kvalifitseeritud häälteenamust; arvestades, et põhjused, miks liikmesriigid lubade andmist ei toeta, on muu hulgas ettevaatuspõhimõtte mittejärgimine loamenetluses ja riskihindamisega seotud teaduslikud kahtlused;
- R. arvestades, et kuigi komisjon tunnustab puudujääke demokraatlikus protsessis, liikmesriikide toetuse puudumist ja Euroopa Parlamendi vastuväiteid, jätkab ta siiski GMOdele lubade andmist;
- S. arvestades, et selleks, et komisjon saaks keelduda GMOdele loa andmisest, kui apellatsioonikomitees ei ole saavutatud selle toetuseks liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamust, ei ole vaja õigusakte muuta¹¹;
1. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu ületab määruses (EÜ) nr 1829/2003 sätestatud rakendamisolulisi;
 2. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu on vastuolus liidu õigusega, sest see ei ole kooskõlas määruse (EÜ) nr 1829/2003 eesmärgiga, milleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 178/2002¹² sätestatud üldpõhimõtete kohaselt on luua alus inimeste elu ja tervise, loomade tervise ja heaolu ning keskkonna ja tarbijate huvide kaitse kõrge taseme tagamiseks seoses geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamisega ning tagada samal ajal ka siseturu tõhus toimimine;
 3. palub komisjonil oma rakendusotsuse eelnõu tagasi võtta ja esitada komiteele uue eelnõu;
 4. nõuab veel kord tungivalt, et komisjon võtaks arvesse liidu kohustusi, mis tulenevad sellistest rahvusvahelistest kokkulepetest, nagu Pariisi kliimakokkulepe, ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioon ja ÜRO kestliku arengu eesmärgid; kordab oma nõudmist lisada rakendusaktide eelnõudele seletuskiri, milles selgitatakse, kuidas nendega järgitakse kahju mittetekitamise põhimõtet¹³;
 5. väljendab heameelt, et komisjon tunnistas lõpuks oma 11. septembri 2020. aasta kirjas parlamendiliikmetele, et GMOde lubamise otsuste tegemisel on vaja arvesse võtta

¹¹ Kui apellatsioonikomitees ei ole saavutatud eelnõu toetuseks liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamust, siis määruse (EL) nr 182/2011 artikli 6 lõike 3 kohaselt „võib“ komisjon loa anda, mitte ei pea seda tegema.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

¹³ Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2020. aasta resolutsioon Euroopa roheline kokkuleppe kohta (ELT C 270, 7.7.2021, lk 2), punkt 102.

kestlikkust¹⁴; väljendab siiski sügavat pettumust, et komisjon on sellest ajast saadik jätkuvalt andnud lube GMODE liitu importimiseks, hoolimata Euroopa Parlamendi jätkuvast vastuseisust ja sellest, et enamik liikmesriike hääletab selle vastu;

6. kutsub komisjoni üles mitte andma luba herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud kultuuride impordiks, kuna seetõttu suureneb lisaherbitsiidide kasutamine ning sellega kaasnevad riskid elurikkusele, toiduohutusele ja töötajate tervisele;
7. toonitab, et muudatusettepanekutes, mis käsitlevad ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011,¹⁵ ja mille Euroopa Parlament võttis vastu 17. detsembril 2020 nõukoguga peetavate läbirääkimiste alusena, märgitakse, et komisjon ei tohi anda GMODEle luba, kui selle toetuseks puudub liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenus; nõuab, et komisjon järgiks seda seisukohta, ning kutsub nõukogu üles jätkama oma tööd ja võtma selle ettepaneku suhtes kiiremas korras vastu üldise lähenemisviisi;
8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

¹⁴ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

¹⁵ ELT C 445, 29.10.2021, lk 257.